

Brugpiepers

Vandaag 22 augustus wordt het voortgezet onderwijs in Zuid-Nederland verjongd. Een lawine aan brugpiepers zet zijn eerste, onwennige stappen in de eerste klas van de 'grote' school.. Als ik deze onbezonnen kinderen met zijn drieën naast elkaar voorbij zie fietsen, met hun dikke schooltas achterop, denk ik: er is in wezen niets veranderd in de loop van de decennia.

De brugklas geldt als brug tussen de basisschool en de tweede klas van het voortgezet onderwijs. Veel leerlingen veranderen in deze leeftijd van uiterlijk en geestelijk zet een nieuwe ontwikkeling in. Hun onbezorgdheid lijkt voorgoed voorbij en maakt plaats voor structuren en discipline. Dit was tientallen jaren geleden zo en dit geldt nog steeds.

Toverwoord

Nieuw is het toverwoord, waarmee brugklassers ongewild en overvloedig mee te maken krijgen. Zeven weken geleden behoorden de meeste van hen tot de grootste leerlingen van de basisschool. Nu behoort het gros tot de kleinsten. Ik vond het nieuwe schoolgebouw indrukwekkend en ben er enkele keren verdwaald. Het complex was een scholengemeenschap met een bevolking van meer dan duizend leerlingen (alleen jongens) en personeel. Ik kende geen enkele klasgenoot van tevoren, maar ik paste mij snel aan de nieuwe omgeving aan. De omgeving was opgedeeld in reservaten. Brugpiepers maakten gebruik van een voor hen gereserveerd stuk van de speelplaats of de 'kantine'. Op 'veilige' afstand van het domein van de ouderejaars, van wie sommige erg lang haar en een baard droegen en vreemd uitziende, kleurrijke kleding. En ze rookten.

El condor pasa

Nieuw was het lesrooster, dat in onze ogen niet logisch in elkaar zat. Zo hadden we ook op zaterdagen les en zelfs op carnavalsdinsdag. Als uiting van stil protest hiertegen zaten we verkled in de klas. Nieuwe schoolvakken wekten onze interesse zoals Engels, Frans, Meetkunde en Algebra. Bij de vreemde talen werden ook audiovisuele onderwijsmiddelen gebruikt, wat paste bij de vernieuwende Mammoetwet. Elk schoolvak werd door een andere docent onderwezen. Je moest vaak van het ene klaslokaal naar het andere hollen voor de volgende les. En maar sjouwen met je volle leren schooltas en legerpukkel, waarop je je favoriete popbands had geschreven. Een aantal van de boeken is helaas nooit gebruikt. Bij de muziekles waren we met twee klassen bij elkaar gevoegd. De arme leraar draaide verzoeknummers om het rumoer de kop in te drukken, wat nauwelijks lukte. Favorieten waren 'El condor pasa' van Simon & Garfunkel en 'Hurricane' van Bob Dylan. Benny, één van de grootste spelbrekers, is later zelf muziekleraar geworden.

Japie

Het uitvoerige schoolreglement stond bijvoorbeeld telaar komen niet toe. Wie te laat kwam, kreeg onverbiddeijk te maken met een waakhond, die de buitendeur versperde. Deze in de persoon van een leraar dan wel een conciërge. Leerlingen die zich misdroegen, moesten een briefje voor de ouders halen, kregen strafwerk of ze moesten een bezoek brengen aan de

rector. Sommige docenten strooiden met straf, terwijl andere immense populariteit genoten. Alle leraren hadden hun hele carrière een bijnaam onder wie Peperkoek, De Koont, Pieke, Pukkie of Drieske. Of Pukkie hier zo blij mee was.

De bekendste portier werd door jong en oud Japie of De Koffieboen (wegens zijn getinte huidkleur) genoemd. Hij straalde evenveel autoriteit uit als de leraren. Voor mij was de brugklas een aangename tijd, die ik ervaren heb als een voortzetting van de basisschool. De ellende begon voor mij later.

Tekst: Jos Schols

22 augustus 2011

